

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 177/2024-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného JUDr. Silviou Turcsányiovou, advokátkou, Štefánikova 21/111, Trnava, proti postupu Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/31/2021 a jeho uznesení sp. zn. 14T/31/2021 z 8. novembra 2023 a uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tos/233/2023 z 19. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu, uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu uvedenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Zároveň sa domáha vyslovenia porušenia základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu. Navrhuje, aby ústavný súd uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu zrušil a okresnému súdu prikázal prepustiť ho z väzby na slobodu. Zároveň žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie a trovy konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave z 12. apríla 2021 bolo s poukazom na § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c)

Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe.

3. Uznesením okresného súdu sp. zn. 18Tp/10/2021 z 13. apríla 2021 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/29/2021 z 5. mája 2021 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd väzbu sťažovateľa s poukazom na § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Prokurátor podal 27. septembra 2021 na okresnom súde na sťažovateľa obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

5. Uznesením okresného súdu sp. zn. 14T/31/2021 zo 6. októbra 2021 bol sťažovateľ podľa § 72 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku s poukazom na § 238 ods. 4 Trestného poriadku ponechaný vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

6. V poradí posledná žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu bola napadnutým uznesením okresného súdu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá. Okresný súd zároveň s odkazom na § 80 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 2 Trestného poriadku väzbu sťažovateľa nenahradil písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením krajského súdu podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti postupu okresného súdu, uzneseniu okresného súdu a uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu vznikli v postupe okresného súdu zbytočné prieťahy. Rozhodovanie o väzbe trvalo na dvoch stupňoch 70 dní, z čoho 56 dní možno pričítať okresnému súdu a 14 dní krajskému súdu.

b) Zbytočné prieťahy vznikli aj v postupe okresného súdu pri rozhodovaní v merite veci. Postup okresného súdu bol nesústredený a neefektívny. Sťažovateľ poukazuje predovšetkým na viacnásobné odročenie hlavného pojednávania a príčiny avizovaných odročení, prieťahy pri nariaďovaní termínov hlavného pojednávania, zmenu v osobe zákonného sudcu a nedostatky v postupe okresného súdu pri vykonávaní dôkazov.

c) Materiálna podmienka väzby tkvejúca v dôvodnosti podozrenia z trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi dáva za vinu, sa opiera o nezákonné dôkazy, ktoré sú hodnotené jednostranne v neprospech sťažovateľa. V konkrétnych súvislostiach sťažovateľ tvrdí nezákonnosť výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, prehliadky iných priestorov, pri ktorej vydal omamné a psychotropné látky, výsledkov znaleckého dokazovania, rekognície a záznamov telekomunikačnej prevádzky. V tomto kontexte podrobuje kritike príkaz Okresného súdu Trnava č. k. 3Ntt/7/2021-2-V-OSTT z 21. januára 2021 (ďalej len „príkaz“).

d) Dôvodnosť ďalšieho trvania väzby absentuje, pretože niet obavy, že sťažovateľ bude pokračovať v tvrdenej trestnej činnosti. Sťažovateľ viedol pred vzatím do väzby riadny život, bol zamestnaný a mal pravidelný príjem, pričom v čase, keď bol práceneschopný, poberal nemocenské dávky. Na sťažovateľa sa hľadí, akoby nebol trestaný, a priestupky, ktorých sa dopustil, boli nízkej závažnosti. Sťažovateľ má vyživovaciu povinnosť, väzobné stíhanie mu narušilo rodinné vzťahy a negatívne sa prejavilo na jeho psychike. Uznesenie krajského súdu je v tomto smere odôvodnené nedostatočne.

8. Už uvedené argumenty sťažovateľ podrobnejšie odôvodňuje jednotlivými parciálnymi námietkami uvedenými v ústavnej sťažnosti. Bez potreby komplexného prebratia parciálnej sťažnostnej argumentácie do odôvodnenia tohto rozhodnutia sa ústavný súd dôsledne oboznámil s celým obsahom ústavnej sťažnosti a jej prílohami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v námietkach, ktoré možno podľa kritéria príbuznosti rozdeliť do dvoch skupín. V rámci prvej skupiny sťažovateľ tvrdí vznik zbytočných prietahov na okresnom súde, a to pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj v merite trestnej veci. V druhej skupine sťažovateľ spochybňuje napadnuté rozhodnutia súdov oboch stupňov tým, že prezentuje názor o nedostatkoch v materiálnych podmienkach väzobného stíhania, a to pokiaľ ide o dôvodnosť trestného stíhania a dôvodnosť ďalšieho trvania väzby.

III.1. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu:

10. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľa dôjsť prietahmi pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby, písomnom vyhotovovaní uznesenia a predkladaní veci na rozhodnutie o podanej sťažnosti.

11. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

13. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, ktorého predmetom je preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby. Z hľadiska čl. 17 ods. 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca [III. ÚS 255/03, tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Bezpečeri proti Taliansku z 25. 10. 1989, sťažnosť č. 11400/85].

14. Z obsahu sťažnosti a pripojených listín vyplýva, že okresný súd rozhodol 8. novembra 2023 o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 20. októbra 2023 s tým, že písomné vyhotovenie rozhodnutia bolo doručené obhajcovi 23. novembra 2023. Následne bol spis predložený krajskému súdu na rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa 15. decembra 2023. Postup okresného súdu, ktorý rozhodol o žiadosti o prepustenie z väzby v lehote 18 dní a ďalších 15 dní uplynulo do doručenia písomného vyhotovenia uznesenia, hodnotí ústavný súd ako hraničný, ale z pohľadu možného porušenia označených práv za akceptovateľný.

15. Navyše sťažovateľ netvrdí, že by argument o porušení práva na urýchlené rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby uplatnil už v sťažnostnom konaní, ale túto námietku predkladá až v ústavnej sťažnosti, čím sa z hľadiska uplatnenia princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy), dostáva táto námietka do pozície neprípustnosti, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojitosti s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu poukazuje ústavný súd znovu na princíp subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. napr. I. ÚS 107/2019, II. ÚS 13/01, IV. ÚS 271/2022).

17. Vo vzťahu k možnosti ústavného prieskumu uznesenia okresného súdu konštatuje ústavný súd existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok jeho právomoci. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu v prvostupňovom rozhodovaní prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil, pričom ochranu mu bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd, ktorému patrilo rozhodovanie o podanej sťažnosti. Táto okolnosť vylučuje právomoc ústavného súdu opakovane preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti postupu okresného súdu a uzneseniu okresného súdu. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej

sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. napr. II. ÚS 96/2022, II. ÚS 298/2023, IV. ÚS 271/2022).

III.2. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v merite veci:

18. Ďalší dôvod ústavnej sťažnosti sa upína na vznik zbytočných prietáhov v merite sťažovateľovej trestnej veci [bod 7 písm. b) odôvodnenia tohto rozhodnutia]. Keďže sťažnosť smeruje v tejto časti k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu pri rozhodovaní o podanej obžalobe, ústavný súd na úvod konštatuje, že od podania obžaloby (27. septembra 2021) do podania ústavnej sťažnosti (7. februára 2024) uplynuli 2 roky a 4 mesiace. Z prehľadu úkonov súdu v ústavnej sťažnosti vyplýva, že sa v konaní pred súdom nevyskytli súvislé obdobia jeho úplnej nečinnosti. Ústavný súd upriamuje pozornosť predovšetkým na rozsiahlosť dokazovania, obsiahlosť spisového materiálu, charakter trestnej činnosti, ako aj návrhy strán na doplnenie dokazovania, na ktoré poukázal v napadnutom uznesení okresný súd (s. 10 uznesenia okresného súdu). Krajský súd v nadväznosti na uvedené dal zreteľ na viaceré konkrétne dôvody odročenia hlavného pojednávania, ktoré nemali pôvod na strane súdu (s. 7 uznesenia krajského súdu), pričom akcentoval, že na každom termíne hlavného pojednávania sa vykonávali dôkazy, prípadne vykonávanie dôkazov bolo naplánované a neuskutočnilo sa z dôvodov, ktoré súd nemal možnosť ovplyvniť. Ústavný súd nevidel ani dôvod na odklon od právneho názoru, podľa ktorého ak sa hlavné pojednávanie vykonáva znova z procesných dôvodov (§ 277a Trestného poriadku), nemožno hovoriť o vykonaní prvého hlavného pojednávania vo veci a vyžadovať opätovnú aktiváciu pravidla obsiahnutého v § 247 ods. 1 Trestného poriadku. Takéto odôvodnenie uznesenia krajského súdu sa ústavnému súdu nejaví ako arbitrárne, teda odôvodňujúce zrušujúci zásah ústavného súdu. Ak sťažovateľ argumentuje v prospech neefektívnej a nesústreďenej činnosti okresného súdu nezákonným vykonávaním dôkazov, tak ústavný súd v reakcii uvádza, že takýto záver sa so zreteľom na okolnosti uvádzané predovšetkým v bode 24 odôvodnenia tohto rozhodnutia javí v tomto štádiu trestného konania ako neadekvátny. So zreteľom na všetky uvádzané skutočnosti tak ústavný súd túto dôvodovú líniu ústavnej sťažnosti kvalifikoval ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu:

19. Väzba predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do osobnej slobody a práv obvineného. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. IV. ÚS 321/2022) pritom vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, kde sú implicitne obsiahnuté hmotné aj procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje viacero čiastkových práv, ako napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (m. m. napr. III. ÚS 7/00, IV. ÚS 321/2022). Obsahom základného práva

podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je pritom aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby takéto rozhodnutia boli založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (m. m. napr. III. ÚS 115/08, III. ÚS 515/2023, IV. ÚS 207/07).

20. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj so zreteľom na ľudskoprávne posolstvá dohovoru, s ktorými musí byť v plnom súlade.

21. Pokiaľ ide o právomoc ústavného súdu vo väzobných veciach, ústavný súd akcentuje, že táto predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba (napr. I. ÚS 147/09, II. ÚS 94/2012, III. ÚS 435/2023). Pri posúdení uznesenia krajského súdu nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzuje na posúdenie otázky, či je odôvodnenie uznesenia krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli podnieť také prípadné rozhodnutia a postupy krajského súdu v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. napr. I. ÚS 299/2022, IV. ÚS 556/2023).

22. Napokon ústavný súd v rámci všeobecných východísk dodáva, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (napr. III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesenia okresného súdu a uznesenia krajského súdu pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v spojitosti a integrálnej celistvosti.

23. V súvislosti s námietkami recipovanými do bodu 7 písm. c) a d) odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd vo všeobecnosti uvádza, že príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Pri rozhodovaní o väzbe musia byť splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený. Zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (m. m. napr. III. ÚS 417/2011, III. ÚS 515/2023).

24. Vo vzťahu k námietke cieliacej k nedostatočnosti dôvodnosti trestného stíhania [bod 7 písm. c) odôvodnenia tohto rozhodnutia] sťažovateľ v ústavnej sťažnosti prezentuje pomerne obsiahnu argumentáciu, ktorá mieri k nespokojnosti s procesom hodnotenia akumulovanej dôkaznej matérie predovšetkým z hľadiska jej zákonnosti. V tejto súvislosti ústavný súd primárne uvádza,

že rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovaním o vine. Existencia dôvodného podozrenia zo spáchania činu je v uvedenom smere nielen dostačujúca, ale priamo určujúca a limitujúca, keďže rozhodnutím o väzbe, v danom prípade uznesením krajského súdu, nemohlo dôjsť k vysloveniu sťažovateľovej viny (m. m. napr. III. ÚS 8/2024).

25. V konkrétnych súvislostiach ústavný súd upriamuje pozornosť na závery objektivizované na s. 5 uznesenia krajského súdu. Odtiaľ vyplýva, že dôvodnosť podozrenia sťažovateľa sa nepochybne opiera nielen o výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, kde okolnosť zmeny ich výpovedí na hlavnom pojednávaní bude predmetom hodnotenia dôkazov pri rozhodovaní vo veci samej, ale aj o ďalšiu dôkaznú materiu. Krajský súd poukázal aj na výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorý dôvodnosť podozrenia sťažovateľa bez dubiozít posilnil, keď na hlavnom pojednávaní uviedol, že „od obžalovaného kupoval pervitín asi každý tretí deň po 2 gramy za 30 eur za gram, a to od februára 2021 dovtedy, kým obžalovaného nezadržal.“.

26. Pokiaľ ide o ďalšie dôkazy, zo s. 8 uznesenia okresného súdu vyplýva poukaz na zápisnice z rekognícií, kde opoznávané osoby označili sťažovateľa ako osobu, od ktorej kupovali pervitín. Po oboznámení sa s avizovanými zápisnicami tvoriacimi prílohu ústavnej sťažnosti hodnotí ústavný súd tento záver ako plne korektný. Obdobné závery možno bez potreby podrobného vťahnutia výsledkov dôkazného procesu do dôvodov tohto rozhodnutia vysloviť aj vo vzťahu k prehliadke iných priestorov (vydanie drogy zo strany sťažovateľa), výsledkom znaleckého dokazovania (ktoré preukázali, že daná biela kryštalická látka predstavuje 637 bežných jednorazových dávok drogy) a záznamom telekomunikačnej prevádzky (komunikácia sťažovateľa o droge).

27. Sťažovateľ v súvislosti so záznamami telekomunikačnej prevádzky tvrdí z viacerých hľadísk nezákonnosť príkazu, na podklade ktorého boli tieto záznamy generované. Ústavný súd konštatuje, že príkaz požíva prezumpciu správnosti a zákonnosti a ak nedošlo z akýchkoľvek dôvodov v opravnom alebo inom konaní k vysloveniu jeho nezákonnosti, dostávajú sa korešpondujúce sťažnostné argumenty upínajúce sa na prípustnosť záznamov telekomunikačnej prevádzky vo väzobnom konaní do roviny nepodložených špekulácií a hypotetických úvah obhajoby, ktorým chýba objektívny a racionálny základ. Len na dôvažok ústavný súd dodáva, že sťažovateľ sa nachádza v procesnom postavení, v ktorom má k dispozícii právne prostriedky na účinnú obranu a na podanie námietok proti príkazu, o ktorých budú rozhodovať všeobecné sudy konajúce v merite veci. Na tomto podklade sa môže sťažovateľovi kreovať podstatný priestor aj na spochybňovanie zákonnosti záznamov telekomunikačnej prevádzky.

28. K tejto sťažnostnej námietke ústavný súd v závere svojho posúdenia dodáva, že všeobecnému súdu rozhodujúcemu o väzbe zásadne nepatrí úloha celkového hodnotenia dôkazov a s tým súvisiaceho dôkazného procesu, a to ani z pohľadu zákonnosti, ktorá tvorí jedno z kritérií hodnotenia dôkazov. Hodnotením dôkazov sa totiž rozumie myšlienková činnosť založená na prísnom logickom úsudku, ku ktorému orgán činný v trestnom konaní alebo súd dospeje na podklade starostlivého posúdenia vykonaných dôkazov nielen z hľadiska ich závažnosti a vierohodnosti (pravdivosti), ale aj z hľadiska ich zákonnosti (prípustnosti – m. m. napr. II. ÚS 312/2015, II. ÚS 50/2021). Nesplnenie príslušnej materiálnej podmienky väzby na tomto základe by ústavný súd mohol konštatovať iba vo výnimočnom prípade, ktorý by sa spájal s absolútnym nedostatkom dôkazov proti väzobne stíhanému sťažovateľovi (m. m. napr.

III. ÚS 8/2024). To so zreteľom na všetky uvádzané okolnosti nie je sťažovateľov prípad. Z uvedeného dôvodu ústavný súd uzatvára, že tejto sťažnostnej námietke nebolo možné priznať procesný úspech.

29. Vo vzťahu k sťažnostnej námietke cieliacej k nedostatočnosti dôvodnosti väzby sťažovateľ v dôvodoch koncentrovaných v bode 7 písm. d) odôvodnenia tohto rozhodnutia poukazuje na viaceré skutočnosti, ktoré majú tkvieť prevažne v jeho osobe. V danom prípade je však pre ústavný súd primárne podstatné, že pretrvávanie dôvodnosti väzobného stíhania sťažovateľa bolo nielen vo všeobecnej rovine, ale aj s poukazom na konkrétne skutkové okolnosti uvedené najmä na s. 9 uznesenia okresného súdu ustálené s osobitným dôrazom na trvanie, charakter a závažnosť trestnej činnosti. S tým korešpondujúce závery vyplývajú zo s. 6 uznesenia krajského súdu, kde krajský súd upriamil pozornosť okrem iného na to, že zadovažovaniu a následnej distribúcii drogy viacerým odberateľom sa mal sťažovateľ venovať určitý čas, pričom mal mať stabilnú sieť odberateľov. Ústavný súd nevidí dôvod ani na odklon od záveru krajského súdu, podľa ktorého obavu z pokračovania v tvrdenej drogovej trestnej činnosti umocňuje aj v uznesení krajského súdu špecifikované množstvo zaistenej drogy.

30. Pokiaľ ide o sťažovateľov poukaz na zahľadanie odsúdenia, ústavný súd poznamenáva, že zohľadnenie predchádzajúcej trestnej činnosti obvineného pri posudzovaní dôvodov tzv. preventívnej (predstihovej) väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je všeobecnými súdmi bežne akceptovanou skutočnosťou. Zahľadanie odsúdenia neznamená, že sťažovateľ trestný čin nespáchal, ale že všeobecné súdy nemôžu na túto okolnosť prihliadať pri ukladaní trestu v inom konaní.

31. K tejto dôvodovej línii ústavnej sťažnosti sa žiada v súlade s judikatúrou ESLP dodať, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí dať odpoveď na každý argument osoby pozbavenej slobody. Súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybníť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (rozhodnutie ESLP vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (pozri rozsudok Veľkej komory ESLP vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74). Pri riziku pokračovania v trestnej činnosti ako dôvode väzby musí byť toto riziko hodnoverné a prijaté opatrenia primerané, to všetko s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (porov. rozhodnutie ESLP vo veci Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 12718/87, bod 40). Príliš abstraktné riziko pokračovania v trestnej činnosti nemožno považovať za dostatočný základ na väzbu a jej pokračovanie (m. m. napr. I. ÚS 409/2021, IV. ÚS 132/2024). V súradniciach sťažovateľovho prípadu sú však závery všeobecných súdov opreté o konkrétne skutkové okolnosti recipované do bodov 25 a 26 odôvodnenia tohto rozhodnutia, v čoho dôsledku všeobecné súdy v podstate ustálili, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti nemôžu pre existenciu protichodných a podstatnejších okolností vyvolať dubiozity o nevyhnutnosti pokračovania tzv. preventívnej väzby. Z tohto dôvodu ústavný súd nevidel potrebu realizácie kasačného zásahu a aj túto sťažnostnú námietku vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

32. V konkrétnom prípade ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v rozsahu sťažnostných námietok recipovaných do bodu 7 písm. b) až d) odôvodnenia tohto rozhodnutia dospel k záveru, že medzi uznesením krajského súdu a obsahom označených

referenčných kritérií podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prijatí tejto časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v avizovanej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

33. Osobitne k námietke porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru ústavný súd poznamenáva, že toto ustanovenie nemožno vo veci sťažovateľa aplikovať. Označený článok dohovoru sa *ratione materiae* vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby (o prvotnom uvalení väzby). Keďže v danom prípade ústavný súd neskúmal rozhodnutie všeobecných súdov o prvotnom vzatí do väzby, ale o dôvodnosti ďalšieho trvania väzby, námietku porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru vyhodnotil ústavný súd v súlade so svojou rozhodovacou praxou ako zjavne neopodstatnenú (m. m. napr. I. ÚS 352/06, I. ÚS 161/2019, II. ÚS 105/2019, II. ÚS 314/2020, III. ÚS 34/07, III. ÚS 67/08).

34. Obdobne tak uplatnenie čl. 5 ods. 3 dohovoru prichádza do úvahy pri vzatí do väzby, a nie pri rozhodovaní o preskúmaní dôvodov väzby počas jej trvania, či už na základe podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, predĺženia väzby na podklade návrhu prokurátora, alebo napríklad po podaní obžaloby prokurátorom. Pri aplikácii čl. 5 ods. 4 dohovoru sa navyše obsahovo zohľadní aj obsah čl. 5 ods. 3 dohovoru v jeho porušiteľnom kontexte (napr. náhrada väzby). Z uvedeného dôvodu musí byť aj námietka porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením krajského súdu vyhodnotená ako zjavne neopodstatnená (m. m. napr. I. ÚS 87/2019).

35. Ústavný súd napokon marginálne poznamenáva, že ústavná sťažnosť má formálny nedostatok v podobe odkazu na ustanovenia už zrušeného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Platným a účinným právnym predpisom upravujúcim konanie pred ústavným súdom je, počnúc 15. novembrom 2018, zákon o ústavnom súde.

36. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa už stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu